

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

כך משפיעים על בני אדם

פרופ' אלן דרשוביץ



את הרבי פגשתי לראשונה בשנת תשי"א (1951), זמן קצר לאחר שהתמנה רשמית להנהגת תנועת חב"ד. למדתי בשעתו בבית הספר התיכון של הישיבה יוניברסיטי, האקדמיה התלמודית של ברוקלין, שהייתה ממוקמת ברחובות בדפורד ופרזידנט ברובע ברוקלין. החבר הטוב ביותר שלי בבית הספר היה צבי גרונר, אחיינו של הרב יהודה לייב גרונר, מזכירו של הרבי. מפעם לפעם צבי ואני היינו הולכים בגל למרכז חב"ד כדי לבקר את הרב גרונר. היינו מביאים איתנו את הכריכים שלנו, ומבלים את הפסקת הצהריים במחיצתו.

במהלך הפגישות הללו יצא לנו לפגוש את הרבי כמה פעמים. הוא היה אז עדיין צעיר יחסית, לפני שיצא שמו למרחוק בעולם כולו. בדרך כלל היה רק מברך אותנו לשלום, אך פעם אחת התעכב לשוחח אתנו. הוא התעניין בנוגע ללימודים שלנו - שאל באיזו מסכת בתלמוד אנו עוסקים, וגם דיבר מעט בענייני פילוסופיה והשקפת עולם. אף שהיה זה מפגש קצר, אני התרשמתי עמוקות מהבקיאות שהפגין - הוא היה מלומד לאין שיעור מהמורים שלי בבית הספר.

הפעם הבאה שבא הזדמן לי לפגוש את הרבי הייתה בשנת תשל" (1970) כאשר שימשתי עוזר משפטי לשופט ארתור גולדברג, שהתמודד באותה עת לתפקיד מושל מדינת ניו יורק. השופט גולדברג ביקש ממני לקבוע עוברו פגישה עם הרבי, וכך עשיתי. חשבתי שרק אלוהה את השופט אל הרבי, ואמתין בחוץ, אך הם הזמינו אותי להשתתף בפגישה, שארכה כשעה.

הרבי התעניין מאוד בתפקיד שמילא השופט גולדברג באו"ם, במיוחד במהלך מלחמת ששת הימים. יד ההשגחה זימנה שדווקא השופט גולדברג, יהודי ותומך נלהב של ישראל, יהיה זה שנבחר לשרת באו"ם בדיוק באותם ימים גורליים, שעה שנוסחה החלטה 242 של מועצת הביטחון, אשר קבעה למעשה את התנאים להשגת שלום.

הרבי והשופט גולדברג שוחחו על האירועים שהתרחשו אז, אולם שיחתם לא נשאה אופי פוליטי. כמו כן, לא נעשה שום ניסיון להשיג את תמיכתו של הרבי למועמדותו. השופט גולדברג בסך הכל ביקש את עצתו של הרבי בנוגע לניו יורק והקהילה היהודית בכלל, וקהילת חב"ד בפרט. הוא לא הכיר אז מקרוב את ברוקלין. הייתה זו שיחה מאוד מאוד מעניינית ומחכימה. אני שתקתי מרבית הזמן, ולמדתי משניהם.

אני זוכר שהרבי עודד את השופט גולדברג לנסות להכיר טוב יותר ולהבין את הרכב האוכלוסייה שעליה הוא עתיד להתמנות, אם ייבחר, ולא להכליל ביחס לקהילות היהודיות ולצאת מתוך הנחה שכל הקהילות היהודיות זהות, או שהכל דומה למצב השורר במנהטן. אני זוכר שהרבי הצביע על הבדלים בין מנהטן ובין ברוקלין, ודחק בו ללמוד להכיר את הקהילה בברוקלין.

אחר כך, נפגשתי עם הרבי פעם נוספת בהקשר של הנסיעות שערכתי במהלך שנות תשל" ותשמ" (1970 ו-1980) לברית המועצות. הייתי נוסע לעתים קרובות באותן שנים לברית המועצות כדי לנסות לסייע בהגנה משפטית על יהודים שהועמדו לדין שם בגין ניסיונם להגר לישראל, שמירת מצוות היהדות או לימוד תולדות עם ישראל.

השתדלתי להשפיע על התוצאות המשפטיות של אותם מקרים, ולשם כך נפגשתי בחשאי עם התובע הכללי של ברית המועצות וכן עם תובעים מרכזיים במדינה. ביקשתי להיפגש עם הרבי שכן רציתי ליצור תיאום בין המאמצים שהשקיעו פעילי חב"ד בברית המועצות בתחום זה, לבין המאמצים שלי ושל הצוות שלי. הרבי שיבח אותי על פועלי, ובמיוחד על האופן השקט שבו ניהלתי את הדברים, מאחורי הקלעים - שכן הוא

«



לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע
באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות.
רעיונות. אישים.



היה סבור שזו הדרך הטובה ביותר לחולל שינוי - והוא העניק לנו את ברכתו להצלחת המאמצים המשפטיים לטובת יהדות ברית המועצות.

לא הזדמן לי לפגוש אותו שוב מאז, אולם כן התנהלה חלופת מכתבים בינינו כמה פעמים. אחת מאותן פעמים הייתה קשורה בסנטור ג'סי הלמס.

אני הייתי פעיל בכל הנושא של זכויות אזרח וזכויות אדם, והחשבתי את הסנטור הלמס השמרני לאויב של זכויות אלה. הוא התנגד לכל מה שאני תמכתי בו, ולמה שרבים מחבריי ועמיתיי תמכו בו. בשנת תשד"מ (1984), אחרי שנודע לי שמתכוונים לכבד את הסנטור הלמס בקבלת פנים שנערכת על ידי חב"ד בווינגטון לכבוד "יום החינוך", הופתעתי והתאכזבתי. כתבתי מכתב מאוד מנומס לרבי, ושאלתי מתוך דרך ארץ מדוע הוא בחר לכבד אדם המתנגד לביטול הפרדה גזעית, מתנגד לזכויות נשים ולשוויון לכל.

הרבי השיב במכתב מאוד נוקב ועוצמתי. הוא הסביר שלא מעניקים כבוד מיוחד לסנטור הלמס, אלא הוא פשוט אחד מבין סנטורים ונציגים אמריקנים רבים שהגיעו להשתתף בקבלת הפנים שנערכה לכבוד ל"יום החינוך, ארה"ב".

אחר כך כתב הרבי נ"ב ארוך ויפהפה, ובו הסביר מהי הדרך להשפיע על בני אדם אחרים. אל כל בני האדם - אך במיוחד פוליטיקאים, הפועלים לעתים קרובות מתוך שיקולי תועלת יותר מאשר מתוך שכנוע פנימי ואמונה - יש לגשת מתוך גישה חיובית. רק כך, אפשר לנסות להשפיע עליהם. הרבי אמר שעלי לעקוב היטב ולבחון האם הצלחנו להשפיע על ג'סי הלמס, או לא.

ואכן, זמן לא רב לאחר שכובד באותה קבלת פנים, התמנה הסנטור הלמס לתפקיד משפיע מאוד בוועדה ליחסי חוץ של הסנאט האמריקני, והפך לאחד התומכים הנלהבים ביותר של ישראל ושל סוגיות יהודיות אחרות. מסתבר, אם כן, שלרבי הייתה השפעה אדירה על כך שג'סי הלמס שוכנע כי אפילו עם הערכים המאוד שמרניים שבהם הוא דגל, בכוחו לשמש תומך ומסייע למדינה היהודית.

מקרה זה המחיש לי כיצד השפעתו של הרבי משתרעת הרבה מעבר לברוקלין, ואפילו מעבר לקהילה היהודית. הנה, הוא הצליח להשפיע על התנהלותו של נוצרי מהדרום שהייתה בו אהבה לישראל, אך זו הייתה טמונה וחבויה מן העין. אך הרבי הצליח לחשוף אותה, והסנטור הלמס נוכח לראות כיצד יוכל לנצל את הרקע הנוצרי שלו עצמו כדי להכיר בצורך לתמוך בישראל. זה בהחלט המחיש עד כמה מרחיקת לכת הייתה השפעתו של הרבי, הרבה מעבר לקהילה שלו.

הסתלקותו בשנת תשנ"ד (1994) זעזעה את העולם כולו, והיו שחששו מפני תחרות שעלולה להתעורר סביב השאלה מי ימלא את מקומו. מי בכלל מסוגל למלא את מקומו של הרבי? הוא הרי היה ענק שבענקים, וקשה כל כך יהיה למצוא מישהו שיוכל להמשיך את דרכו.

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשנתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.



בסיוע חברי
THE JEM FOUNDATION
ואתה תצוה... להעלות נר תמיד

אולם הרבי היה מנהיג עם מידה מדהימה של תבונה וראיית הנולד, שלמעשה הניח את היסודות לתקופה שלאחר הסתלקותו, והבטיח שהעבודה של חב"ד תימשך. והיא אכן נמשכת. היקף העבודה והשפעתה סביב העולם לא רק שלא פחתו, אלא אף התעצמו.

אני יכול לומר זאת מניסיון אישי: כאשר הרב הירשי זרחי העלה את הרעיון המופרך הזה של הקמת בית חב"ד באוניברסיטת הרווארד, רבים סברו שאין לזה שום סיכוי להצליח. הרווארד הוא מרכז האינטלקטואליות, ואני הייתי בדעה שחב"ד היא יותר רגשית, פסיכולוגית ורוחנית - זה פשוט לא יתאים.

אולם, ברגע ששוחחתי עם הרב זרחי, ידעתי שזה יתאים ועוד איך. למעשה, כיום אפשר לומר שאחרי שלוש מאות וחמישים שנות קיומו של הרווארד, אנחנו זוכים סוף כל סוף לקבל חכמה, בינה ודעת. ותאמינו לי, מעולם לא היינו זקוקים לכך יותר.

הרב זרחי שם את האצבע בדיוק על הנקודה של מה שחסר בהרווארד - נשמה. במקום כמו הרווארד, יש לנו אינטליגנציה בשפע. המוחות כאן מתגלגלים בראש כל חוצות. מה שחסר פה לעתים קרובות הוא אופי - תחושת שליחות והתעלות, של ההבנה שהיכולות שלך חייבות לגבור על האנוכיות שלך. ותוך היצמדות לתורתו של הרבי, הרב זרחי בהחלט הצליח להחדיר נשמה בקהילת הרווארד.

אלן דרשוביץ, עורך דין, סופר ופרשן פוליטי אמריקני, מכהן כפרופסור למשפטים באוניברסיטת הרווארד מאז שנת תשכ"ז (1967), ומשמש יועץ אקדמי עבור חב"ד בהרווארד. הוא רואיין במנהטן בחודש אייר תשע"ד (2014).

דודס ומופץ באה"ק ע"י צעירי אגודת חב"ד / המרכז לעזרי שלוחות טל' 1777-373-03

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

◀ תש"ג (1943) — ביום הולדתו הארבעים ואחד, הוציא הרבי לאור את "לוח היום יום", ספרון קטן המכיל פתגמים חסידיים עבור כל יום מימות השנה. הפתגמים נלקטו מתוך כתביו של אדמו"ר הריי"צ, ועל פי בקשתו. באגרת שכתב זמן קצר אחרי הופעת הלוח, התבטא אדמו"ר הריי"צ: "זו ב"ה יצירת איכות חסידית אמיתית. ה' יתברך חנן, בלי עין הרע, את חתני הרב הגאון ר' מנחם מענדיל שליט"א שיוכל לבנות היכל פאר חסידי זה על 383 חדריו [כמנין הימים באותה שנה]..."¹

י"א בניסן

1 אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ ז. עמ' רלא

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

